

รายงานการจัดการความรู้
(KM-Knowledge Management)

เรื่อง การแต่งกายเครื่องแบบข้าราชการส่วนท้องถิ่น

จัดทำโดย

คณะทำงานจัดการองค์ความรู้

เทศบาลตำบลป่าซาง
อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

สารบัญ

คำนำ	๑
ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกาก็)	๓
ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบพิธีการ (ชุดขาวข้าราชการ)	๕
การประดับเครื่องหมายข้าราชการส่วนท้องถิ่น	๙
ความรู้เกี่ยวกับแพรแถบเหรียญที่ระลึก (แพรแถบสี)	๑๒
อินทราณูเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกาก็) ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น	๑๓
อินทราณูเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกาก็) ของลูกจ้างประจำ	๑๗
อินทราณูของเครื่องแบบพิธีการ (ชุดปกติขาว)	๑๙
อินทราณูสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น	๒๒
เครื่องหมายแสดงประเภทสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น	๒๕
คำถามที่พบบ่อยๆเกี่ยวกับการแต่งเครื่องแบบข้าราชการ	๒๖

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี)

ข้าราชการ พนักงานส่วนตำบลที่บรรจุใหม่และปฏิบัติงานอยู่ที่เดิมหรือผู้บริหารท้องถิ่นรวมถึงสมาชิกสภาท้องถิ่นรวมถึงสมาชิกสภาท้องถิ่นหลายท่านอาจเคยสงสัยว่าตนเองนั้นแต่งกายเครื่องแบบข้าราชการ ได้ถูกต้องหรือไม่ นั้นเวลาที่เห็นข้าราชการฯ คนอื่นสวมใส่เครื่องแบบมาปฏิบัติราชการและในงานพิธีการมีการแต่งกายด้วยชุดขาวทั้งชุดหรือบางงานพิธีทำไมถึงแต่งเสื้อสีขาวกางเกงกระโปรงสีดำ ทำไมไม่ใส่สีขาวล้วนเพราะอะไร เดี่ยวเราจะมีความรู้เรื่องนี้มาแลกเปลี่ยนกันให้เข้าใจเป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันนะค่ะว่าเครื่องแบบข้าราชการท้องถิ่นแต่ละชุดเค้ามีชื่อเรียกที่เป็นทางการว่าและการประดับอินทรีธนู การติดแพรแถบ การติดสังกัด และป้ายชื่อตนประดับอย่างไรจึงเรียกว่าถูกต้องลองมาศึกษาเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นซึ่งกฎกระทรวง ๑๑ ฉบับที่ (พ.ศ.๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๐๙ ได้ระบุไว้กันค่ะ

๑. เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) มี ๒ ประเภท

๑.๑ เครื่องแบบสีกากีคอพับ (แขนยาว/แขนสั้น)

๑.๒ เครื่องแบบสีกากีคอแบะ

ตัวอย่างเครื่องแบบชุดสีกากีคอพับ (แขนยาว/แขนสั้น)

เครื่องแบบสีกากีคอพับแขนยาว
ส่วนเบ็ดเตล็ดของเครื่องแบบหมายเลข 5

สุภาพบุรุษ

- เลือกคอพับแขนยาวสีกากี
- กางเกงขายาวสีกากี
- เข็มขัดทำด้วยสายดำสีกากี หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง มีรูปครุฑพ่าห์อยู่บนกึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดนิ้ว
- รองเท้าหนังหัวกลมหรือหัวแหลม หรือหัวดูเหลี่ยมหัวสี่เหลี่ยม หรือสีน้ำตาล
- ถุงเท้าสีดำหรือสีน้ำตาล สีเดียวกับรองเท้า
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อ ที่ไหล่ประดับอินทรีธนูสีเดียวกับเสื้อ
- ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

เครื่องแบบสีกากีคอพับแขนยาว
ส่วนเบ็ดเตล็ดของเครื่องแบบหมายเลข 5

สุภาพสตรี

- เลือกคอพับแขนยาวสีกากี
- กระโปรงยาวปิดเข่าสีกากี
- เข็มขัดทำด้วยสายดำสีกากี หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง มีรูปครุฑพ่าห์อยู่บนกึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดนิ้ว
- รองเท้าหนังหัวแหลมหรือหัวกลม หรือหัวดูเหลี่ยมหัวสี่เหลี่ยม หรือสีน้ำตาลแบบปิดปลายเท้าไม่มีส้นตาย สูงไม่เกิน 10 เซนติเมตร
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อ ที่ไหล่ประดับอินทรีธนูสีเดียวกับเสื้อ
- ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

ตัวอย่างเครื่องแบบชุดสีกากีคอแบะ

เครื่องแบบสีกากีคอแบะแขนสั้น

สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 7

สุภาพบุรุษ

- ◆ เสื้อคอแบะปล่อยเอวสีกากีแขนสั้น
- ◆ กางเกงขายาวสีกากี
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือหุ้มข้อ หรือ วัสดุเทียมหนังสีดำ หรือสีน้ำตาล
- ◆ ถุงเท้าสีดำหรือสีน้ำตาล สีเดียวกับ รองเท้า
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมาย สังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอแบะด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อที่ไหล่ระดับอินทราวุฒิสีเดียวกับเสื้อ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือ กระเป๋

เครื่องแบบสีกากีคอแบะแขนสั้น

สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 7

สุภาพสตรี

- ◆ เสื้อคอแบะปล่อยเอวสีกากีแขนสั้น
- ◆ กระโปรงยาวปิดเข้าสีกากี
- ◆ เข็มขัดทำด้วยผ้าสีกากีสีเดียวกับเสื้อ หัวเข็มขัดสีเหลี่ยมทึมน้ำตาลทับเสื้อ
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือรัดส้น หรือวัสดุ เทียมหนังสีดำ หรือสีน้ำตาลแบบปิดปลายเท้าไม่มีลวดลาย สูงไม่เกิน 10 เซนติเมตร
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมาย สังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอแบะด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อที่ไหล่ระดับอินทราวุฒิสีเดียวกับเสื้อ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือ กระเป๋

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบพิธีการ (ชุดขาวข้าราชการ)

๒. เครื่องแบบพิธีการมี ๕ ประเภท

๒.๑ เครื่องแบบปกติขาว

๒.๒ เครื่องแบบปกติกากีคอตั้ง

๒.๓ เครื่องแบบครึ่งยศ

๒.๔ เครื่องแบบเต็มยศ

๒.๕ เครื่องแบบสโมสร ในที่นี้...ขอพูดถึงเฉพาะเครื่องแบบที่พบเห็นกันบ่อยๆ นะคะ ดังนี้

► **เครื่องแบบปกติขาว (กางเกงขาว+เสื้อขาว)** ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋บนซ้าย

ชาย ให้ใส่เสื้อแบบราชการสีขาวติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งติดเครื่องหมายแสดงประเภทที่อกเสื้อด้านขวาใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ ๕ ดุม ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชฯที่อกเสื้อเหนือกระเป๋บนซ้าย

หญิง ให้ใช้เสื้อมอกคอแบะสีขาวแบบคอแหลมหรือคอป่าน แขนยาวถึงข้อมือมีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ติดเครื่องหมายแสดงประเภทที่อกเสื้อด้านขวาที่แนวسابอกมีกระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ๓ ดุม สำหรับแบบเสื้อคอแหลม และดุม ๕ สำหรับแบบเสื้อคอป่านมีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋ เป็นกระเป๋เจาะเฉียงเล็กน้อยไม่มีใบปกกระเป๋และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาวผูกผ้าผูกคอสีดำกลาสี ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อ ด้านซ้าย

ตัวอย่างเครื่องแบบปกติขาว

เครื่องแบบปกติขาว

สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 4

สุภาพบุรุษ

- ◆ เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเป๋าทึบออกเสื้อทั้งสองข้าง กระเป๋ามีใบปกกระเป๋
- ◆ กางเกงขาวแบบราชการชายยาว
- ◆ เสื้อใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพำนักขนาดใหญ่ 5 เม็ด
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ
- ◆ ถุงเท้าสีดำ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือปกกระเป๋
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม ตัดที่อกเสื้อด้านขวา อินทธรณูปันสักทลาดสีดำปักดินทองลายช่อชัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพำนัก

เครื่องแบบปกติขาว

สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 4

สุภาพสตรี

- ◆ เสื้อชั้นนอกคอแบะสีขาวแบบคอแหลม กระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอป้านกระดุม 3 เม็ด กระเป๋าจาะด้านล่าง 2 ข้าง
- ◆ เสื้อข้างใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเงื่อนกลาสี
- ◆ กระโปรงสีขาวยาวคลุมเข่า
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า
- ◆ ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม ตัดที่อกเสื้อด้านขวา อินทธรณูปันสักทลาดสีดำปักดินทองลายช่อชัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพำนัก

► เครื่องแบบครึ่งยศ ปกติขาวครึ่งยศหรือ (กางเกงดำ-เสื้อขาว)+เครื่องราชฯ ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่กางเกงหรือกระโปรงให้ใช้ผ้าสักทลาดหรือเสิร์จดำประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ตัวอย่างเครื่องแบบครึ่งยศ

เครื่องแบบครึ่งยศ

สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 2

สุภาพบุรุษ

- ◆ เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเป๋าทึบออกเสื้อทั้งสองข้าง กระเป๋ามีใบปกกระเป๋
- ◆ กางเกงชายยาวสีดำแบบราชการชายยาว
- ◆ เสื้อใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพำนักขนาดใหญ่ 5 เม็ด
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ
- ◆ ถุงเท้าสีดำ
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม ตัดที่อกเสื้อด้านขวา อินทธรณูปันสักทลาดสีดำปักดินทองลายช่อชัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพำนัก

ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ไม่สวมสายสะพาย)

เครื่องแบบครึ่งยศ

สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 2

สุภาพสตรี

- ◆ เสื้อชั้นนอกคอแบะสีขาวแบบคอแหลม กระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอป้านกระดุม 3 เม็ด กระเป๋าจาะด้านล่าง 2 ข้าง
- ◆ เสื้อข้างใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเงื่อนกลาสี
- ◆ กระโปรงสีดำยาวคลุมเข่า
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า
- ◆ ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม ตัดที่อกเสื้อด้านขวา อินทธรณูปันสักทลาดสีดำปักดินทองลายช่อชัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพำนัก

ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ไม่สวมสายสะพาย)

▶ ปกติชาวเต็มยศ(กางเกงดำ-เสื้อขาว)+เครื่องราชฯสายสะพาย(ถ้ามี)นิยมแต่งในวันที่ ๕ ธันวาคมมหาราช
ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ สวมสายสะพาย

ตัวอย่างเครื่องแบบเต็มยศ

เครื่องแบบเต็มยศ

สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 1

สุภาพบุรุษ

- เลือกคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเป๋าทอก
เลือกทั้งสองข้าง กระเป๋ามีใบปกกระเป๋
- กางเกงขายาวสีด้าแบบราชการชายยาว
- เลือกใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์
ขนาดใหญ่ 5 เม็ด
- รองเท้านั่งหุ้มส้นหรือวัดดูเทียมหนัง
สีด้า
- ถุงเท้าสีด้า
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัด
กรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง
เข็มกหม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนู
พื้นสีทาสีด้าปักคันทองลายช่อชัยพฤกษ์
เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทอง
ตราครุฑพ่าห์

ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ได้รับ
พระราชทานตามชั้นสายสะพาย (ป.ม.,ป.ช.,
ม.ว.ม. และ ม.ป.ช.) สำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย
แต่งเหมือนเครื่องแบบครึ่งยศ

เครื่องแบบเต็มยศ

สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 1

สุภาพสตรี

- เลือกชั้นนอกคอแบะสีขาวแบบคอแหลม
กระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอปานกระดุม
3 เม็ด กระเป๋าจะด้านล่าง 2 ข้าง
- เลือกข้างใน เลือกใช้แขนยาวสีขาวผูกผ้า
พันคอสีด้าเจอนกลาสี
- กระโปรงสีด้ายาวคลุมเข่า
- รองเท้านั่งหุ้มส้นหรือวัดดูเทียมหนัง
สีด้าแบบปิดปลายเท้า
- ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ
- เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัด
กรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง
เข็มกหม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา
อินทรธนูพื้นสีทาสีด้าปักคันทอง
ลายช่อชัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมนติด
คุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์

ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ได้รับ
พระราชทานตามชั้นสายสะพาย (ป.ม.,ป.ช.,
ม.ว.ม. และ ม.ป.ช.) สำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย
แต่งเหมือนเครื่องแบบครึ่งยศ

การประดับเครื่องหมายข้าราชการส่วนท้องถิ่น

จากภาพตามโมเดลข้างบนนี้ ภาพรวมการแต่งกายข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นการประดับเครื่องหมาย
ข้าราชการสำหรับข้าราชการใหม่ทุกท่านจะได้มองเห็นการแต่งกายที่ถูกต้องตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๔๒)

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๐๙ ซึ่งโมเดลเป็นตัวอย่างเครื่องแบบข้าราชการกระทรวงมหาดไทยซึ่งในแต่ละกระทรวงจะมีความแตกต่างกันในส่วนของเครื่องหมายแสดงสังกัดนั้นเองสามารถอธิบายตามโมเดลได้ ดังนี้

➤ **เสื่อ (ชาย - หญิง)**

เสื่อสีกาก็คอปับ แขนยาวมีกระเป๋ายึดติดหน้าอกข้างละ ๑ กระเป๋ามีแถบอยู่ตรงกลางตามทางแนวตั้งใบปกกระเป๋ารูปมนชายกลางแหลมตัวเสื่อผ่าอกตลอด ติดกระดุมตามแนวอกเสื่อ ๖ เม็ด(รวมกระดุมคอเม็ดบนสุด)ไม่มีจิบด้านหลัง

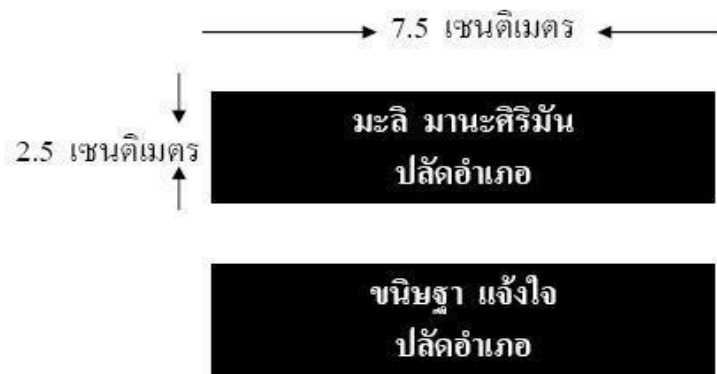
➤ **กางเกง และกระโปรง**

- กางเกงสีกาก็ขายาวขาตรงไม่มีลวดลายไม่พับปลายขากระเป๋ายึดติดตรงมีซิปลัดหน้าหรือด้านข้างมีซิปลัดหน้าหรือ ไม่มีก็ได้

- กระโปรงสีกาก็ยาวปิดเข้าปลายปลายบานเล็กน้อยห้ามปลายบานเป็นส้อมหรือตัดปลายยาวครึ่งมีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหรือไม่มีก็ได้แต่ไม่มีจิบรอบ

หมายเหตุ: การแต่งกายชุดสีกาก็ เป็นการแต่งกายของข้าราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นระเบียบคนละฉบับ ชุดปกติขาวไม่ใช่ข้าราชการก็แต่งได้

➤ **ป้ายชื่อ**

ป้ายชื่อพื้นสีดำ แสดงชื่อตัว ไม่มีคำนำหน้าและชื่อตำแหน่งชื่อสกุล ไม่มีสัญลักษณ์และ ขอบขาวติดที่หน้าอกเสื่อเหนือกระเป๋าด้านขวาประมาณ ๐.๕ เซนติเมตร

เข็มขัด ทำด้วยโลหะสีทอง เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน ๓.๕ เซนติเมตร กว้างยาว ๕ เซนติเมตร มีครุฑอยู่ตรงกลางหัวเข็มขัด ขณะคาดเข็มขัดปล่อยชายยาวปลายเข็มขัด ควรโฟล์เฉพาะส่วนที่หุ้มด้วยโลหะเท่านั้นหรือไม่มีก็สอดซ่อนปลายไว้

➤ **เครื่องหมายแสดงสังกัด**

เครื่องหมายแสดงสังกัดจะมีความแตกต่างกันในแต่ละกระทรวงในส่วนของ มหาชาติไทยจะมีลักษณะทำด้วยโลหะโปร่งสีทอง เป็นรูปตราราชสีห์(ห้ามเคลือบพลาสติก)ติดบริเวณคอเสื้อทั้งสองหันหน้าเข้าหากันติดกลางปกเสื้อ

➤ รongเท้า

ชาย เป็นรongเท้าหุ้มสัน หรือหุ้มข้อ ทำด้วยหนัง หรือวัสดุเทียมหนังสีดำสีน้ำตาล ไม่มีลวดลายถุงเท้าเดียวกันกับรongเท้า

หญิง เป็นรongเท้าหุ้มสันปิดปลายเท้า หรือรัดสันปิดปลายเท้าทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ หรือสีน้ำตาลไม่มีลวดลาย สันสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร ถุงเท้ายาวสีเนื้อ

ความรู้เกี่ยวกับแพรแถบเหรียญที่ระลึก(แพรแถบสี)

➤ แพรแถบ

หลายคนคงเคยสงสัยเวลาที่เห็นเครื่องแบบข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น บริเวณด้านซ้ายจะมีแถบสีลักษณะแตกต่างกันแล้วมีความหมายอย่างไร ติดไปเพื่ออะไร ติดเพื่อความสวยงามหรือเปล่าหรือว่าเป็นเครื่องแสดงวิทยฐานะจากนี้ไปคงจะได้เข้าใจเพื่อนๆกันมากขึ้นค่ะ

แถบ สีนั้นเรียกว่า “แพรแถบย่อ” ซึ่งจะกี่ชั้น ชั้นละกี่เหรียญก็ตามแต่ซึ่งโดยทั่วไปจะมี ชั้นละ ๓ เหรียญ แพรแถบ ทำด้วยทำด้วยผ้าแพรแถบ ไม่มีพลาสติกหุ้มติดที่หน้าอกเหนือกระเป๋า ประมาณ ๐.๕ เซนติเมตร ในตอนต้นนี้จะกล่าวถึงแพรแถบย่อเหรียญที่ระลึกก่อนเพราะถือเป็นแบบอย่างขั้นต้นที่สามารถประดับได้เหรียญที่ระลึกประดับแพรแถบนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯให้กรมธนารักษ์จัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกเนื่องในวโรกาสต่างๆจะใช้ประดับชุดปกติขาวในงานพิธีการหรือชุดปฏิบัติงาน(ชุดสีกาก็)

อินทราณูเครื่องแบบปฏิบัติราชการ(สีกาก็)ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ระดับซี ๑

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ(ชุดสีกากี) ๒ แถบ อย่างบาง แถบบนขมวด

ระดับซี ๒

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) ๑ แถบ แถบบนขมวด

ระดับซี ๓ - ๔

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) ๒ แถบเล็ก แถบบนขมวด

ระดับซี ๕ - ๖

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) ๓ แถบเล็ก แถบบนขมวด

ระดับซี ๗ - ๘

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) ๑ แถบใหญ่ แถบบนขมวด

ระดับซี ๙ ขึ้นไป

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) ๑ แถบใหญ่แถบบนขมวด เพิ่มครุฑพ่าห์

อินทรรูปเครื่องแบบราชการ (สีกากี) ของลูกจ้างประจำ

ลูกจ้างประจำที่มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการ

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) ๒ แถบเล็กอย่างบางกว้าง ๕ มิลลิเมตรแถบบนขมวดกลมไม่วัดปลาย

ลูกจ้างประจำที่มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต้นของข้าราชการระดับ ๒

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) ๑ แถบ กว้าง ๑ เซนติเมตร อย่างอ่อนแถบบนขมวดกลมไม่วัดปลาย

ลูกจ้างประจำที่มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำระดับ ๓ - ๔ ของข้าราชการ

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) ๒ แถบเล็ก อย่างอ่อนแถบบนขมวดกลมไม่วัดปลาย

- ลูกจ้างประจำผู้มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำระดับ ๕ - ๖ ของข้าราชการ
- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) ๓ แฉกเล็ก อย่างอ่อนแถบบนขมวดกลมไม่ตัวดปลาย

อินทราญของเครื่องแบบพิธีการ (ชุดปกติขาว)

เครื่องแบบพิธีการของพนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอินทราญแข็ง กว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตามความยาวของบ่าพื้นสักรหลายสีดำติดทับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไป ด้านคอปลายมนติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก อินทราญมีลายดังนี้

- พนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๑
- มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร เป็นขอบพื้นสีดำล้วนไม่มีช่อชัยพฤกษ์

- พนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๒
- มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบและปักด้น สีทองลายช่อชัยพฤกษ์มี ดอก ไม่เกิน ๑ ใน ๔ ส่วนของอินทราญ

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๓ และ ๔

- มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบและปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์มี ๒ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทราญ ไม่เกินครึ่งหนึ่งของอินทราญ

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๕ และ ๖

- มีแถบทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบและปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์มีดอก ๓ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทราญไม่เกิน ๓ ใน ๔ ส่วนของอินทราญ

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๗ และ ๘

- มีแถบสีทองกว้าง ๕ เซนติเมตรเป็นขอบและปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทราญ

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๙ ขึ้นไป
- ลักษณะเหมือนช่อชัยพฤกษ์ ระดับ ๗ - ๘ แต่เพิ่มเส้นฐานขึ้นมา ๑

อินทราสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น

สำหรับการแต่งกายของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นจะมีลักษณะการแต่งกายเหมือนกับข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น เพียงแต่จะแตกต่างกันที่อินทราสำหรับเครื่องแบบผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกท้องถิ่นเท่านั้น ตามโมเดลต่อไปนี้

ผู้บริหารท้องถิ่น

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) เครื่องแบบพิธีการ (ปกติขาว)

ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) เครื่องแบบพิธีการ (ปกติขาว)

- รองนายก
- เลขานุการนายก
- ที่ปรึกษานายก

สมาชิกสภาท้องถิ่น
เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) เครื่องแบบพิธีการ (ปกติขาว)

- เทศบาล
- อบต.
- เมืองพัทยา

ผู้ช่วยประธานสภาท้องถิ่น
เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) เครื่องแบบพิธีการ (ปกติขาว)

- เลขานุการประธานสภาเมืองพัทยา
- ผู้ช่วยเลขานุการประธานสภาเมืองพัทยา

เครื่องหมายแสดงประเภทสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น
(สำหรับติดชุดเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) เหนือกระเป๋าเสื้อด้านขวา)

องค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนตำบล

เทศบาล